AYDEDE

No. 91 — 72
ÇARŞAMBA 12 Ocak 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Bir Yerimizi Çimdikliyeceğimiz Geliyor !

(TAN) gazetesinin bir nüshasında gözüme ilişen, mevzuları ayrı iki ufak haber üzerinde duraklayıp kaldım. İzmirden bildirilen birinci haber şudur: "İsviçredeki kamplardan Türkiyeye getirilerek buraya yerleştirilen ırkdaşlarımızdan bir kısmı iş bulamadıklarından aç ve perişan kalmışlardır. Aralarında İsviçreli kadınlarla evlenmiş olanlar, hükûmete müracaat ederek geri gönderilmelerini istemişlerdir.„

Bunun böyle olacağnı tahmin ettiğimden ırkdaşlarımızı getirme sözü ortaya atıldığı zaman yazdığım bir fıkrada hükûmete ihtiyatlı, tedbirli ve teşkilâtlı hareket tavsiyesinde bulunmuştum. Tabii "sakın ha! girişmeyiniz başımızdan büyük işlere! sonra hem biz zor durumda kalırız, hem onlar..., diyememiştim. Buna milli hamiyetim mani olmuştu, ama sevincimden de oynamamıştım; bil'âkis endişelerimi belirtmiştim.

İlâve de etmiştim: "memnun edemez, umduklarını veremez, hayal sukutuna uğratırsak dostluklarını da kaybeder; ayrıca düşman kesilmelerine de yol açarız!„ belki de bu ırkdaşlar — ne dereceye kadar ırkdaşlarımızdır, bilmiyoruz a! — memnuniyetsizliklerini o raddeye kadar götürmiyeceklerdir ama şayet geldikleri yere dönerlerse bize fatiha da okumayacaklardır.

Yeni ve kötü bir propagandaya hiç yoktan avuç açmış olduk. Ah! teşkilâtsızlık! Ah, başka yerlerde görülen şeyleri hesapsız, kitapsız taklit iptilâsı!

* * *

İkinci haber yine İzmirden: "1938 senesinde inşasına başlanan ve 1945 senesinde bitirilen Tekel tütün deposunun, inşası sırasında yapılan yolsuzluklar yüzünden, divarları çatlamış ve 7 katlı bina işe yaramaz bir hale gelmiştir. Müteahhit ve mühendisler hakkında takibat yapılacaktır.

Çatlayan, patlayan, devrilip yuvarlanan ve suiistimâl kaynağı olan bu kaçıncı bina, kaçıncı barajdır? Hele Adanada henüz neye yarayacağı, ne yapılacağı, ne zaman bitirileceği bilinmeyen (Kazık Palas) ne acayip bir masal sarayıdır.?

Karmakarışık, korkulu bir rüya görmediğimize inanmak için bir yerimizi çimdikleyeceğimiz geliyor!..

AYDEDE

Yahudiler Kızıldeniz Sahillerinde:

— Musanın ruhu bizleri görse, karşıya geçebilmemiz için yardım eder mi dersin?
— Zannetmem görse bile, bu cesaret ve bu kıyafetimizle muhakkak bizi tanıyamaz!..

Biz Ne İstedik? - Bizden Ne İstediler?

Lüks vergisi tasarısını gözden geçiren komisyon bir çok değişiklikler yaptı ve hükûmetin lüks saydığı, sandığı eşyayı zaruri ihtiyaç maddesi telâkki ederek kanundan çıkardı. Artık bu kanun devlete ancak on milyonluk bir gelir sağlayacak kadar ehemmiyetini kaybetmiştir.

Ettiği için de Maliye Bakanı verginin büsbütün kaldırılmasını düşünmekte imiş. Bir de şunu düşünmelidir: memleketimizde Lüks vergisini zaruri kılan israflar ve sefihane masraflar yapılıyor; lüks hayat sürenler var. Öyle bir vergi konmalıdır ki münhasıran bu hayatı sürenleri hedef tutsun ve sadece onlara keselerinin ağzını açtırsın.

Yanlış anlaşıldı: gazeteler lüks vergisine değil, verginin halk sırtına yüklenmesine itiraz ettiler. Yoksa gerçek lüks vergiye tabi tutulur, devlete irad temin ederse memnun oluruz. Biz bunu istedik; bizden lüks diye karabiber harcı istediler!

Delirtici Sarnıç Suyu!

Bir gün gelip de gazetelerde şöyle bir haber okuyacağımızı daha beş, on sene evvel kim tahmin ederdi? "Mısır toprakları üzerinde yahudi kuvvetleri 5 İngiliz uçağını düşürdüler.„ Yahudi devleti ve ordusu? Bu da nedir? Haydi onu da kabul edelim; fakat yahudi ordusunun İngiliz tayyarelerine hücumuna ve keklik avında gibi tayyareleri patır patır yere düşürmelerine ne diyelim? Ne buyuruyorsunuz?

İşte dünya şimdi bu haldedir, hercü merc içindedir. Akıl ve mantığa sığmaz hadiseler vukubulan garabetler ve gayritabiilikler âlemidir. Ne baş bellidir, ne ayak! Timarhanenin sadece adı kalmıştır; cihan baştan başa bir deliler yurdudur. Akıllarını henüz büsbütün kaybetmemişler için bir çare kaldı: Dünya gidişine uymak.. yani meşhur Çin hikâyesindeki delirtici sarnıç suyundan behemahal içerek mecnunlar sürüsüne katılmak!

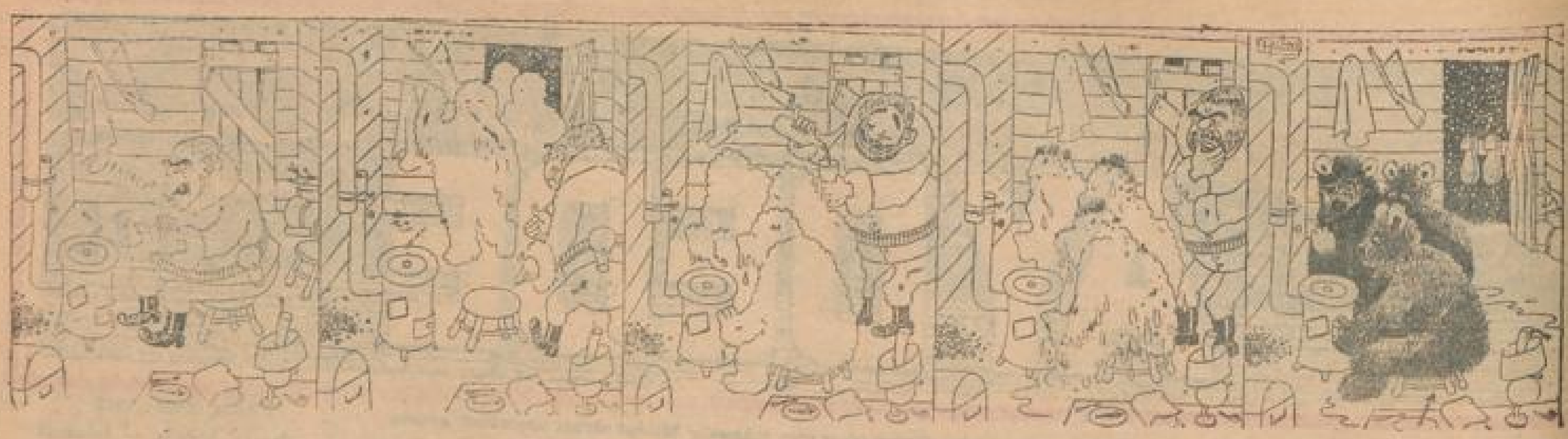

Şimal Ülkesinin Misafirleri

Şehir İçi Notalrından:

Bu da Bir Türlüsü...

Bir meslektaşımız strapontenli büyük taksilere 9 kişi bindirilmesine hayret ediyor.. Haklıdır. Fakat ben geçen akşam bizzat daha acaibine rastladım: Şoförile beraber ancak dört kişinin güç sığacağı ufacık, daracık, yerden yapma çocuk oyuncağı, cüce taksilerden birinin arkasına 3 kişi bindik, önede iki yolcu sıkıştırıldı; ettik altı insan... Altı insan ki tek kalıb olmuştu, birbirlerine temas etmeyen uzuvları hemen hiç yoktu.

Asıl tuhafı şu idi ki öne, şoförle müşteri arasına yerleştirilen yolcu genç bir kadındı. Biz, arkadakiler onu yanındaki erkekle beraber bindi, karısı yahut tanıdığı sanmıştık. "neden kadını sağa almadı da ortada, şoförün yanına oturttu,, diye de şaşmıştık. İki erkek arasında öyle sıkışık, ezilmiş, yoğurulmuş kalmıştı ki...

Hattâ yolcu erkek tutunabilmek için bir kolunu kadının arkasına dolayarak elile kanepenin kenarına yapışmıştı; Havva kızı yanındakilerle diz dize, kalça kalçaya omuz omuza olduktan başka kol arasında idi de,...

Bir aralık otomobil durdu; içinden sadece o kadın indi; gayet tabiî tavırla parasını verdi ve güzel güzel yürüdü, bir evin kapısını çaldı. Anladık ki yanımdaki erkek tanıdığı, selâmlaştığı bir adam bile değilmiş!

Bir nokta daha: Taksiye Taksimden binmiştik, kadın da ayni yerden ve ayni zamanda.,. Nerede indi? Altın bakkalda! Hava açıktı; kadının kötürüm, topal, sakat, hastalıklı olmadığını da yürüyüşünden, kaldırıma keklik gibi sekmesinden ve hele arabadan çakalı ve oynak inişinden anlamıştık.

Dört yüz adım kadar yürümesine hiç bir mani yoktu. O dar taksiye ve şoförle müşteri arasına girip sarmaş dolaş oturmayı kısacık, dümdüz bir yol gitmemek için nasıl göze almıştı?

Bir kadını — ne meşrebde, ne meslekte olursa olsun — o derece erkekcil görmek hoşa gitmiyor. Bir insan ve hele bir kadın yabancı vücutları yadırgamak hissini bu kadar kaybedebilir mi?

Hâlâ şaşmaktayım.

R. H. K.

Bugünden, dünden

Mahmutpaşa Yokuşu

Evvelki sefer kapalı çarşıyı anlatmıştım. Bugün de Mahmutpaşa yokuşundan bahsedeceğim:

Buraya adını bırakan zat Fatih Sultan Mehmedin meşhur sadrâzamı Mahmut paşadır. Çemberli taşın yanından sapıp Nuruosmaniye caddesinin ve Şeref sokağının başını geçince sağa rastlayan meydanlıktaki cami, çeşme, medrese ve kütüphanenin, civardaki çifte hamamın bânisidir.

Tercümei halini kısaca yazalım:

Mahmut paşa aslen Hırvatmış, muharebelerin birinde esir edilerek saraya yollanmış; Fatih'in şehzadeliğinde hizmetinde bulunmuş. İstanbulun fethinden sonra veziri âzam olmuş. Rakiplerinin fitnesinden dolayı, çadırı başına göçertilmek suretile azledilerek Gelibolıya sürüldükten sonra tekrar sadrâzamlığa ermiş. Düşmanları yine aleyhine kalkışmışlar. Şehzade Mustafa Sultanın ölümünde, matem tutulduğu sıralar, beyaz elbiseler giyerek satranç oynadığını Hünkâra yetiştirmeleri üzerine adamcağız Yedikule zindanını, ardından da katline ferman çıkarak ahireti boylamış (1474).

Hazretin iki sadareti 14 sene sürmüştür. Pek değerli devlet adamı, çok kudretli serdar, bunlardan başka da şair mizac bir zatmış. Şiirde Adnî mahlasını kullanırmış.

İstanbul alındıktan sonra şehirde ilk yapılan camilerden olan Mahmut paşa camiinin meydancığında bundan 40-50 yıl evvel sıra ile kahveler vardı. Asırdide çınarların gölgeleri altında içilen okkalı kahvenin zevkine tiryakiler doyamazlardı. Oradaki mahkeme erkekli, kadınlı halkla dolar, kadıefendi talâk, nikâh, nafaka, miras gibi şer'î davalara bakardı. Mahkemeye bitişik kulübede de kuzgunî siyah, kulakları küpeli; âdeta koca karı masallarındakiler gibi bir dudağı yerde bir dudağı gökte, korkunç kılıklı zenci de güya hocalık, bakıcılık, daha doğrusu büyücülük eder, para kırardı.

Mahmut paşa yokuşu eskidenberi kalabalıktı. Kapalı çarşının o taraf kapısından çıkılınca sağda, solda, iki geçeli dükkâncıklar başlardı. En önce kaşıkçılar, tarakçılar; bunlar küçücük el veya yayvan kepçe şeklinde kemikten arka kaşağıları, elifba cüzlerinde harfleri göstermeğe mahsus sivri hilâller, diş ve kulak karıştıracak nesneler de satarlardı. Şimdiki gibi, yine yol üstünde sergiciler, yaymacılar, işportacılar; fazla olarak (Ne alırsan yirmişer paraya, caba mallar yirmişer paraya!) nakaratını tutturmuş mezad malcı Acemler...

Çeşmenin beş on adım berisindeki yekçeşim lâkablı ahbarın kutu kadar dükkânı işler mi işler. Yüzü yazılıp gelin olacak tazelerin, gizli gizli fingirdeyen ev tavuklarının, başı üç renk olmuş sahte civanların, hâlâ içi ölmemiş bıyıklı sakallıların, ap ak saçlı ermeni dudularına benzemek istemeyen yaşlı hatunların baş uğrağı orasıydı. Pudra, civalı düzgün, allık, rastık, sürme, çeyreklik boya, zerdeçal, kına beğendiğini alan alana...

Solda dönemeç sokaktaki Mahmut paşa hamamı 1755 de yanmış, tekrar yapılmış... Ayni koldaki zemin katı geçitli Abut efendi hanı zemanenin kalantor taciri iki biraderden hangisinindi bilmem? Daha aşağıda karşı kaldırımda bugünkü Kefeli hanına (kamanto hanı) delerdi. Avram Kamonto, Abdülmecit devrinin parmakla gösterilen bir bankeri, sadrâzam büyük Reşit paşanın sarrafı, İstanbulda ilk teşkil edien 6 ıncı dairei belediyenin de âzasından imiş. Devletin para işlerine burun sokarak, Galatada mülkler alıp kimine şeddadî binalar kurarak, kimini de kârlı kârlı satarak karun kesilmiş.

Adı dillerden düşmezdi: Mesela bir zenginden bahsedilirken (Hâlâ Kamanto!); eflâke ser çekmiş bir akar yaptırana (Kamanto hanının eşini çıkıverecek!); sekiz on bab iradlı olana (herif Kamonto ile omuz öpüşüyor!) denirdi.

Mahmut paşa yokuşunun alt başına yaklaşılınca sıra ile hazır elbiseciler ve bir kaç da mobilyacı mağazasile karşılaşılırdı. O zaman hazır esvap ucuz mu ucuz. Galatadaki Ştayn'de, Tiring de caketli, yelekli, pantolonlu komple kostümün harcı âlemi yedi mecidiyeye; en pahalısı 10, bilemedin 12 mecidiyeye, palto pardesü, makferlan filân da ona kıyas. Burada dersen 4 mecidiyeyi ver, urbanın kıyağını al. Cebi yufka takım bayramlarda orayı boylar, kendi kılık kıyafetlerini düzene koydukları gibi oğlan çocuklarını giydirip kuşatır, sevindirirlerdi.

Semtin en geniş mobilyacı mağazasının patronu, Beni İsrailden Fridman, alış verişe gelenleri hemen karşılar, lavabo, komidin falan gösterirken firfereği tutuverip yerinde duramaz, âdeta köşe kapmaca oynar gibi dört dönerdi.

Kimbilir zihni nelerle meşgul ki daima müsteğrak (anbale), soluk soluğa.

— Adamın bir dakika rahatı huzuru yok, hali içler acısı! diyenlerin de sayısını sormayın!..

Sermed Muhtar ALUS

Hazır Cevap

"Tütün içmek memnudur,, levhaları bulunan bir vagonda adamın biri ağzında pipo oturuyor, kontrolör:

— Bayım, görmüyor musunuz, bu vagonda tütün içilmez.

— Ben de zaten içmiyorum ya.

— Ağzınızda pipo var.

— Varsa ne çıkar? Ayaklarımda da ayakkabı var; yürüyor muyum?

İspanyol Ata Sözü

Hislerin zevki geçicidir; kalbin zevki kedere dönebilir, fakat ruhî zevklerimiz son günlerimize kadar devam eder.

— Eski karından ayrılıp yenisile evlendiğine pek isabet etmedin, galiba...

— Hayır, bilâkis... Öteki daha eli maşalı idi!

"Fransız karikatürü"

Zemane meşhurları ne diyorlar?

"Hatırat" Hakkında

★ Şimdi Yeu adasında mahpus bulunan Mareşal Pétain'e avukatı Mösyö İsorni sormuş:

— Hatırat yazıyor musunuz?

— Ne lüzum var? Saklayacak bir şeyim yok ki...

★ **DÜŞMAN LİSANI** — Mareşal Pétain, yüz yaşına yaklaşmasına rağmen bütün zekâsını muhafaza etmektedir. Hapishaneye girer girmez genç bir adam gayretile İngilizce öğrenmeye başlamıştı. Şimdi bu dili mükemmel surette konuşmaktadır.

— İnsan, demiştir düşmanının lisanını bilmelidir!.

★ **ÇURÇİLL'İN BİR SÖZÜ** — Churcill 74 yaşına bastı; lâkin eskisi kadar çevik ve dinamiktir; sakacı ve hücumcudur; hele hücumlarında pek kuvvetlidir.

Bir kaç ay evvel Paris'e uğramıştı. Clemenceau ile Mareşal Lyautey'nin heykellerini yapan meşhur heykeltraş Cognié kendisini ziyaret ederek heykelini yapmasına müsaade istedi. Eski başvekil sordu:

— Ne kadar müddet karşınızda durmam lâzım?

— Yarım saat..

— Yalnız yarım saat mi? Lâyemut olmak demek ki bu kadar kolay! Peki kabul ettim.

★ **NELSON'UN GÖMLEĞİ** — İngiliz Bahriye Nezareti, Alman cep kruvazörü Graf Von Spee'nin intiharında büyük âmil olan Ajax kruvazörünü Şili hükûmetine satmak kararını vermiştir. Churcill fena halde kızmış ve Avam kamarasında demiştir ki:

— Eğer Trafalgar muharebesinde amiral Nelson'un sırtındaki gömleği satsanız umumî efkâr ancak bu kadar müteessir olur!

★ **DEMİR PERDE — ATEŞ PERDESİ** — General Eisenhower, Amerikadaki atom çalışmalarında görülen terakkiden pek memnundur. Geçenlerde şöyle demiştir:

— Eğer Rusya bizi harbe icbar ederse onun demir perdesi önüne derhal bir ateş perdesi çekeceğiz. Bu perdeyi aşmak daha zordur!

★ **KİME?** — Meşhur kafe konser muganniyesi Mistinguett yaşını belli etmeyen ve hâlâ çalışan, alkış toplayan bir san'atkârdır. Güzel fıkralar icadile maruftur. İşte onun bir fıkrası:

Karısı hafif meşrebliğile ve rastgeldiği adama âşık olmasile tanınan bir erkek, bir gün doktoruna koşar:

— Aman, der, yetişin, karım bayıldı!

Doktor sükûnetle sorar:

— Kime?

★ **DEMEDİM Mİ?** — Yine Mistinguett'in fıkalarından:

Beraber çalıştığı güzel, lâkin zekâsız bir kız ona bir aktör isini vererek sorar:

— Hakkında ne biliyorsun?

— Çok bir şey değil.. Ahmağın biridir.

— Benimle evlenmek istiyor da....

— Demedim mi?

★ **NEFRETİN SEBEBİ** — Büyük bir ziyafette, Bernard Shaw'ı yanına henüz tanıtmadıkları bir kadın oturturlar. Bu kadının ötesinde ise Shaw'ın eserlerini şiddetle tenkit eden bir muharrire yer verilmiştir. Shaw kadına adamı usulcacık işaretle der ki:

— Dünyada nefret ettiğim biri varsa o da ötenizde oturan şahıstır.

— Fakat, üstad, o adam benim kocamdır.

Shaw hiç istifini bozmadan, hemen cevap verir:

— Biliyorum ve zaten o sebepten dolayı kendisinden nefret ediyorum!

Veremle Savaş

Tarihi fıkralar:

Hakikati Öğrenmek İçin

II. Katerina, yaşlandığı bir sırada Rusyanın cenup semtlerini gezmek, görmek ister. Fakat o havali tamamile boş, imar edilmemiş yerlerdir. Araba ile günlerce gidileceğini ve manzaranın değişmez halinden Çariçenin sıkılacağını düşünen Nazırlar bir çare bulurlar:

Geceleri konaklanınca beraberlerinde getirdikleri şimdiki sinema usulü taklit evelerle uzakça tepelere, nehir kenarlarına yalancıktan köyler kurarlar. Sabahleyin Katerina uyanınca köyleri görür sorardı:

— Benim bildiğime göre buralar bomboştu. Halbuki,epeyce köy varmış.

— Evet, efendimiz, önceden yoktu ama sizin sayenizde bomboş yerler bile mamur oldu.

— Köyde kimsecikler görünmüyor?

— Bu saatte hepsi tarlalarına gitmiştir..

— Peki ama, niçin haritalarda köylerinin ismi yazılı değil?

— Yeni haritalara ilâve olunmaması mühendislerimizin hatasıdır.

Çariçe seyahatten avdetinde demiştir ki:

— Gelin de başkalarının verdikleri raporlara güveniniz. Hükümdarlar hakikati öğrenmek için muhakkak memleketi gezmeli ve her tarafı kendi gözleriyle görmelidirler!

Yeni Tefrikamız

Üç kısımlık birinci bölümü bitmiş olan

MİNELBAB İLELMİHRAB'ın

Yine üç kısımlık ikinci bölümü gazetemizde tefrika edilmek üzere hazırlanmaktadır. Bu, hazırlanıp ikmal edilinceye kadar (AYDEDE)

MOLLA BEYİN BALDIZI

İsimli yerli bir büyük hikâyeyi önümüzdeki Cumartesi nüshasından itibaren neşre başlayacaktır.

MOLLA BEYİN BALDIZI

Eski İstanbul hayatının en ince teferruatına kadar vukufunu kıymetli yazılariyle ispat ederek o vâdide bir mevki yapmış olan dostumuz

SERMED MUHTAR ALUS

tarafından yazılmıştır. Sermed Muhtar Alus okuyucularımızın bildiği gibi *(Kıvırcık Paşa)*, *(Pembe Maşlahlı Hanım)*, *(Kırkından sonra)*, *(Rüküş Hanım-lar)* vesaire gibi bütün bir devri canlandıran romanların muharriridir.

MOLLA BEYİN BALDIZI,

Boğaziçinde eniştesinin yalısına dönen sarışın ve fevkalâde şuh bir taze dulun, yalı halkını kâmilen teshir edişini zevkle anlatırken zamanın âdetlerini ve tiplerini de tam bir hayatiyetle yaşatarak mükemmel bir şehir ve cemiyet tasviri yapmakta, daha doğrusu tarihimizden bir faslı ışıklandırmaktadır.

Gelecek Nüshamızda Başlıyor

G A Z E L

Dem olur sende bu germi-i sabâhât de geçer
Beni âvâre eden cuş-ı muhabbet de geçer
Gün gelir sevdiceğim ayrılırım ben benden
Sana ait dil-i zarımdaki hasret de geçer
Nice âşıkların edvârını görmüş bu cihan
Dâim olmaz gönül elbette bu muhabbet de geçer
Ne gelir bülbül-i mutrib ne gül-i peymane
Nevbahâr-ı tarab-ı âlem-i işret de geçer
Sanma hem bezmi-i bülbül sana pâyende kalır.
Geçer ey gonca bu cem'iyet-i ülfet de geçer
Avdet etmez geçen eyyam fakat ey Muhyi
Devr-i vuslat da gelir mevsim-i firkat de geçer.

Muhyiddin Râif Yengin

Didar-ı Hürriyetten de Tatlı!

Maymun gözünü açtı, galiba... O, bir kere olur! Parlamentolar Birliği Türk grupu idare heyeti âzâlıklarını yine 35 lere kaptıramayız. Şaka mı bu? İşin ucunda bol tahsisatla Avrupaya sefer var. Yıllarcadır, isimleri, cisimleri malûm iki ahbap çavuşlar o seferi inhisarlarına almış, şehir hattı vapurları gibi ayni seferi yapmağa alışmış adamlardı. Ne güzel, ne rahat hazırlanırlar ve kâh İskandinavya, kâh Cenubi, kâh Garbî Avrupa, her sene şaşmayan, aksamayan bir intizamla ne hoş döner dolaşırlardı.

Birdenbire bu berat ve ferman ellerinden alındı. Demokrasiye doğru gelişme hareketi yüzünden geçen sene onların yerine yeni yolcular bavulları hazırlardı. Olur mu hiç? Böyle imtiyazlar kaydı hayat şartile verilmelidir. Bir defa, ilk şaşkınlıkla imtiyazı 35 lere kaptırdılar, yağma mı var? Geri alacaklar hattâ bakanlık koltuklarını da yarın istirdat edecekler.

Eğer Parlamentolar birliği âzâlığının kuyruğunda bol tahsisatlı seyahat olmasaydı, meselâ iş normal ödenekle Ankarada yapılsaydı yine münakaşa çıkar mıydı dersiniz? Hayır, lâfı bile olmazdı. Ne 35 ler talip çıkardı, ne rakipleri, ağızaçardı. Ah, devlet kesesinden seyahat! Didar-ı hürriyetten de tatlısın!

27 SENE SONRA

1921 de İngilterede evlenmişlerdi, beş gün sonra erkek Amerikaya hareket etti, orada iş bulacak karısının yol parasını gönderip yanına getirtecekti...

Seneler geçti, ancak geçen ayların birinde gözleri görmeyen bir altmışlık kadın olarak kocasının yanına gidebildi. Kocasının Amerikaya gidişinden az zaman sonra gözleri görmez olduğundan, görmeyen bir kadına tahammül etmesi güç olduğunu söyliyerek kocasına gitmemişti...

Guardia tayyare meydanında kocası tarafından karşılandı, tabii o da, altmışı geçkin, karısını kucaklarken durmadan söyleniyordu:

— Annie, Annieciğim, seni gördüğüme ne çok sevindim bilsen!..

— Ayrılığımız çok uzun sürdü.

Ve bir daha ayrılmayacaklarına yemin ettiler.

Acaba hayat onları ayırmasaydı, muhabbetleri şimdiye kadar devam eder miydi?

— Şu doktor kabineleri de plâj kabinelerinden farksız, ne zaman gelsem soyunmak icabediyor!...

Bir dokun...

BAŞ VE DERT!

Üç milletvekili tarafından Büyük Millet Meclisine bir sözlü soru takriri verilmiş.

Takrirde, kışın bütün şiddetile devam ettiği, yurdun muhtelif bölgelerinde yakacak sıkıntısı çekildiği, Eskişehirde odunsuzluk, kömürsüzlük yüzünden hayatın felce uğradığı, okullarda ders okutulamadığı belirtilerek bu hususta hükûmetin ne gibi tedbirler aldığı soruluyormuş.

Buyurun bakalım, bin bir çeşit dertleri elvermiyormuş gibi kışın soğu da hükûmetin başına dert oldu!

'Büyük başın büyük derdi olur,, derler doğrudur amma baş dediğin, çocukluktan itibaren muayyen bir zaman zarfında büyüyeceği kadar büyür, nihayet kemalini bulur ve o büyüklükte kalır. Fakat bizim hükûmetin başı başka başlara benzemiyor; bol vitaminli bütçe gıdalarile beslenerek mütemadiyen irileşiyor, büyüdükçe dertleri de artıyor.

O baş ne zaman kemale erecek de hem kendisi, hem biz şu dertlerden kurtulacağız acaba?!

KOLAYI VAR!

Hükûmet mâhut lüks vergisi tasarısını kendi keyfince hazırladığı zaman bu verginin 25 milyon lira varidat sağlayacağını tahmin ederek umumî bütçesini ona göre hesaplamıştı. Halbuki tasarıyı inceleyen geçici komisyon esaslı değişiklikler yaptı, bir çok eşyayı hükûmetin vergi listesinden çıkardı.

Gazetelerin bildirdiğine göre, komisyonun tadilâtı lüks vergisinin varidatını 10-12 milyona düşürmüş. Tasarının yeni şekli Maliye Bakanını üzmüş, küstürmüş. Bu kadarcık varidat için vergi kanunu çıkarmaktansa lüks vergisinden vaz geçmenin daha doğru olacağını söylüyormuş.

Ne münasebet, sayın bayım! Ne diye üzülüyorsunuz? Bu işin kolayı var. Mademki sizin lüks vergisi tasarısına soktuğunuz eşyadan bir kısmını komisyon kabul etmedi, listeden çıkardı; şimdi siz bir de "gayri lüks,, vergisi tasarısı hazırlayıp komisyona gönderiniz. Vergi tasarısı hazırlamak sizin için zor bir iş değil ya. Geçici komisyon iki liste arasında boçalasın dursun, siz rahatınıza bakınız, a devletlim!

NERDE BULURUZ?

Gündelik gazetelerden birinde okudum; Ziraat Bankasının bu sene çıkardığı takvimden bir yaprak yırtılacakmış.

— Bu nasıl lakırdı? diyeceksiniz. Elbette her gün takvimden bir yaprak koparılır.

Hayır, aziz dostlar, bu sizin bildiğiniz yaprak koparmalarda... ğı. İzah edeyim: Ziraat Ban... sene müstahsile dağıtmak ü... takvim çıkarmış, bunlardan... lerce nüsha basmış.

Bunlar yurdun dört buca... ğıtıldıktan sonra Ankarada... zatlar bir bakmışlar ki tak... nci sayfasında büyük bir h... O sayfada yayınlanan rad... ramında, Türkiye aleyhind... yat yapan bazı yabancı m... lerin radyo saatleri de y...

Bunun üzerine etekler t... bir telâştır başlamış. Acab...

...ta mıdır, yoksa k... ? 37 nci sayfanın ...mden koparıp p... yapmalı? Şimdi Başbakanl... ...r Bakanlıklar bu ...tkiki ile meşgul i... Bana kalırsa be... ...ıp kendilerini yo... ...ur sözdür: Bir d... ...ş atmış da 40 akı... ...iz de her gün k... ...şları, kayaları çık... ...rsak o kadar akı... ...iz?!..

K...ının ...kleri

DÜN BUGÜN

Bugünlerde bir mat... ...na bakılmaktadır. bizde nadir, belki de hiç g... bir mahiyet taşıyo... lar ecnebi elçilerdir; hük... aleyhine neşriyat ... mahkemeye baş vurmuşlar... verilmesinden Filvaki böyle bir davaya ... lâkin normal dolayı hiç birimiz memnu... idarî kararla- yollardan hak aranmasına ... ...iyeti bakımın- ra baş vurulması mat... ...öyle şeyler yeni dan lehimizde bir hâdisedir. ...mesele o neşir cereyanlardan önce vuku... ...olis salâhiyetleri ka... vasıtasının derhal kapat... ... çabuk örtülüd... fade edilerek sanıkların ... ...le hoş bir tesir bır...

Fakat şikâyetçiler ... matbuat hürriyet... rinden derlerdi ki: "Bu ... ...ğır kanunların ken... tazyik altında. Hükûmet ... dilediği gibi iş gö... ti demokratik maddeler... ...reti ihtiva ediyors...

Yazılanlar eğer ger... de ecnebilerin şüp... zasını verecektir. Bunda ... ...at politikasına değ... rar adalete bırakıldı. ... topraklarında yapı...

Vaktile Osmanlı de... ...der, "fakat ne yap... yat yüzünden devlet... ...tir. Biz bir şey yap... matbuat hürdür; ka... mahkemeye müra... kemeye gidiniz!,, gibi ... ...ardı. Hele II A... gelmediğinden para ile ... ...ırdı; elçilerimiz g... rinde o kabilden vak'ala... ziyete düşürülürdü.

...da da yabancı ülk... Meşruti... ...ı işler görmek tec... gönder... zamane ricalinin h... lunul... ...if paşaya yollayan ları... mektuplar paşan... posta... ...tahane önünde ip... neşred... nihayet kürek ceza... Kanun b... mahkemenin kararı ... kaldı; hatırlamas... sine rağmen! Hükûm... ...lara Türk efkârı i...

Hamdolsun o fena g... ...ini takip etmesi... Tekrar söyliyelim: dava ... ...cede olduklarına Fakat davanın ... dur. Davacıların ayni du... miz için de sebep yok...

VUR ÜST...

Ne oldu o güzel sözler, ... ler? Tekel bir aralık söyl... di:

— Rakı fiatlarına zam... Fakat zararsız bir içki ol... bu zamlardan uzak tuttuk... yüksek alkollü müskirata ... ammüm etmesi, umumî ... korunması gayemizdir.

Ve propagandasını ok... "Bira gıdadır, iştah aça... verir, nefis bir içkidir!"

ZAMM...

...u zararsız, nefi... ...vet verici, besley... ...eziyetlerini bird... ...akı ile beraber z... ...akin daha sert i... ...ve saire - zamd... ...? Nedeni, meden... ...âlem olan içki... ...mı bana para g... ...r zam yapsam ... kaybetmiyecek ... Vur üstüne za...

KİRPİNİN dikenleri

DÜN BUGÜN

Bugünlerde bir mat...
e nadir, belki de hiç g...
ecnebi elçilerdir; hük...
kemeye baş vurmuşlar...
aki böyle bir davaya ...
yı hiç birimiz memnun...
rdan hak aranmasına ...
baş vurulması matbu...
lehimizde bir hâdisedir...
yanlardan önce vuku...
tasının derhal kapatıl...
edilerek sanıkların ...
Fakat şikâyetçiler ...
len derlerdi ki: "Bu ...
vik altında. Hükûmet ...
emokratik maddelere ...
Yazılanlar eğer gerçe...
nı verecektir." Burada ...
adalete bırakıldı. ...
Vaktile Osmanlı devlet...
yüzünden devlete ...
tbuat hürdür; ka...
neye gidiniz!,, gibi ...
mediğinden para ile ...
de o kabilden vak'aları...
ete düşürülürdü.

Meşru...
gönder...
lunulm...
larını ...
posta...
neşred...
Kanun b...

e rağmen! Hükûm...
Hamdolsun o fena ...
rar söyliyelim: dava ...
kat davanın ...
r. Davacıların aynı du...
z için de sebep yok."

...na bakılmaktadır. Galiba o dava ...bir mahiyet taşıyor. Zira davacı- ...aleyhine neşriyat yapıldığı için ...verilmesinden lâkin normal ...idari kararla- ...yeti bakımın- ...öyle şeyler yeni ...mesele o neşir ...lis salâhiyetleri kanunundan isti- ...çabuk örtülüdü:dü.

...le hoş bir tesir bırakmazdı. İçle- ...matbuat hürriyeti yok. Fikirler ...ğır kanunların kendine verdiği an- ...dilediği gibi iş görüyor.,,

...reti ihtiva ediyorsa mahkeme ce- ...de ecnebilerin şüphesi vardır. Ka- ...at politikasına değil.

...topraklarında yapılan bazı neşri- ...der, "fakat ne yapalım? Burada ...tir. Biz bir şey yapamayız. Mah- ...mahkemeye müracaat da işine ...arardı. Hele II Abdülhamit dev- ...nırdı; elçilerimiz gayet güç va-

...da da yabancı ülkelere fedailer ...h işler görmek tecrübelerinde bu- ...zamane ricalinin hususî mektup- ...if paşaya yollayan bir kaç avare ...mektuplar paşanın gazetesinde ...tahane önünde ipe çektirilmişti. ...nihayet kürek cezası tayin etme- ...ahkemenin kararı değildi tabii... ...kaldı; hatırlaması bile üzücü.. ...lara Türk efkârı iştirâk edemez. ...ini takip etmesinden memnun- ...ncede olduklarına hükmetmeme-

KİRPİ

...iz yaprak koparmalarda...
...ah edeyim: Ziraat Ban...
...müstahsile dağıtmak üz...
...m çıkarmış, bunlardan ...
...nüsha basmış.

...nlar yurdun dört buca...
...lıktan sonra Ankarada ...
...r bir bakmışlar ki tak...
...sayfasında büyük bir ...
...yfada yayınlanan rady...
...nda, Türkiye aleyhinde...
...yapan bazı yabancı m...
...radyo saatleri de y...

...unun üzerine etekler t...
...telâştır başlamış. Acab...

...ta mıdır, yoksa kasten mi yapıl- ...? 37 nci sayfanın yaprağını tak- ...minden koparıp parçalamak için ...yapmalı?

Şimdi Başbakanlık ve alâkalı di- ...er Bakanlıklar bu işin tahkik ve ...tkiki ile meşgul imişler.

Bana kalırsa beyhude telâşa dü- ...üp kendilerini yoruyorlar. Meş- ...ur sözdür: Bir deli, kuyuya bir ...aş atmış da 40 akıllı çıkaramamış. ...iz de her gün kuyulara atılan ...aşları, kayaları çıkarmağa kalkı- ...rsak o kadar akıllıyı nerde bulu- ...ız?!..

Cemal Refik

VUR ÜSTÜNE ZAMMI!

Ne oldu o güzel sözler, ...? Tekel bir aralık söyle...

— Rakı fiatlarına zam ...kat zararsız bir içki ol... zamlardan uzak tuttuk... ...ksek alkollü müskirata ...amüm etmesi, umumî ...runması gayemizdir.

Ve propagandasını ok... ...ira gıdadır, iştah açar... ...rir, nefis bir içkidir!"

...u zararsız, nefis, iştah açıcı, ...vet verici, besleyici içki galiba ...eziyetlerini birdenbire kaybet- ...akı ile beraber zamma uğradı.

...âkin daha sert içkiler - votka ...ve saire - zamdan muaf! ne- ...? Nedeni, medeni yok. Tekel ...âlem olan içkilere musallat ...mı bana para getirecek ve ne ...r zam yapsam yine revacın- ...kaybetmiyecek mal?

Vur üstüne zammı!

MUHALEFET SEYAHATTE

Geçen sene olduğu gibi bu sene de Demokrat parti kurucuları leyleği havada görmüşçesine yurdun şurası senin, burası benim diye gezip dolaşacağa benziyorlar.

Antakya'ya yaptıkları son seyahatte Celâl Bayar şöyle demiş:

"— Seçimlerde neler yapıldığını yapanlar ve yaptıranlar bilir."

Kendilerini karşılayan topluluğu Adnan Menderes işaret etmiş ve Celâl Bayar'a sormuş:

"— Biz burada mı seçimi kazanamadık?

Lâflar fena değil amma, geçmişe mazi, yenmişe kuzu derler. D. P. lilerin asıl gelecek seçimi nasıl kazanacaklarını ve halkın önüne ne şekilde çıkacaklarını düşünmeleri icap eder.

4 yaşına basan Demokrat partinin hayatına bir göz atacak olursak bir lâf kalabalığından başka müsbet pek az işlerine tesadüf ederiz ki, muhalefet partisinden beklenen de bu değildir.

Sık sık iktidara geleceğinden dem vuran sayın muhalefet lideri henüz halkın önüne ölçülü biçili bir parti programı bile koyamamıştır.

İktisatta ne dereceye kadar liberaldir. Yoksa tek parti günlerinde İktisat vekili ve Başvekil olduğu sıralardaki: "Biz kendimize yeteriz!" umdesine hâlâ taraftar mıdır?

Memleketin bugünkü umumî manzarası, bir kaç antidemokratik kanunun kalkmasından daha çok şeylere ihtiyacı olduğunu gösteriyor.

Kıdemli posta müvezzileri, yeni işe başlayanlarla aynı maaşı alıyorlar. (Gazeteler)

Kadın — Otuz yıllık posta müvezziiyim diye ne övünüp duruyorsun herif! Oğlumuz üç günlük müvezzi ama, maşallah senin kadar maaş alıyor!..

LİSANS

Fransada saray şairi payesini kazanan Jean Dorat tam 78 yaşındayken 19 yaşında genç bir kızla evlenmişti.

Kral IX uncu Charl, buna şaştı ve bir fırsatını buldu, yaşını da telmih ederek şaire sordu:

— Bu işi nasıl yapabildiniz?

Şair gülümsedi ve şu cevabı verdi:

— Haşmetpenah, bu edebî bir lisansa tabidir!..

SİNEKTEN YAĞ

Fransadaki üç devrin meşhur canbazı Talleyrand, zeki olduğu nisbette hoş sohbet, nüktedan bir adamdı.

Her işte daima çıkarını düşünen bir diplomatın öldüğü haberini kendisine verdikleri zaman, çilesini kaşıdı, düşünür gibi yaptı ve söylendi:

— Kim bilir, yine ne maksadı vardır? Yoksa o, boşu boşuna ölmez!

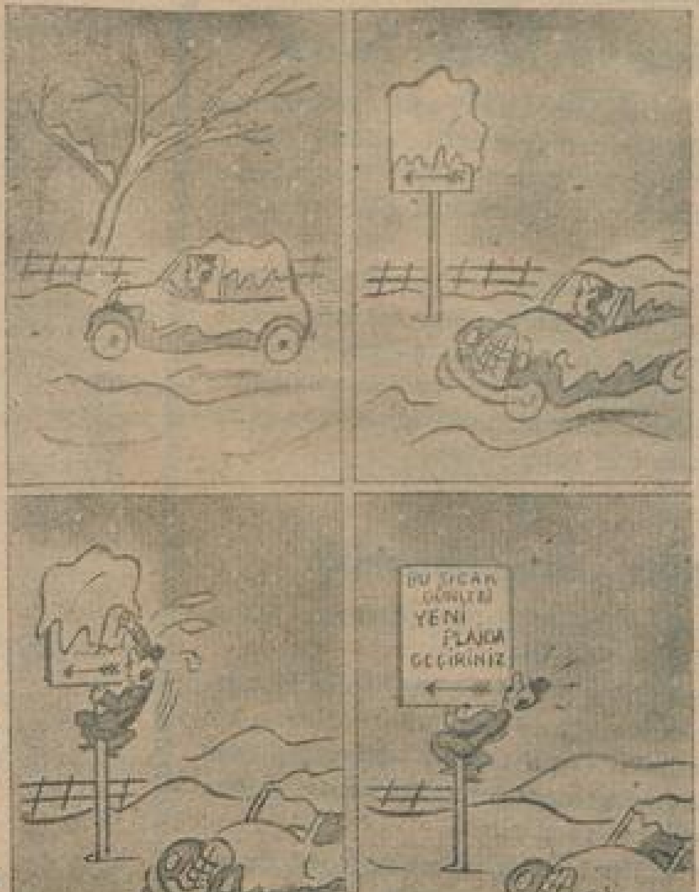

Yazısız Karikatür

GÜZEL SÖZLER

★ Fikir kendi kendisinin mekânıdır, onda cehennemden cennet, cennetten cehennem yapabilir.

★ Saltanat sürmek cehennemde de olsa tamah edilmeğe değer. Cennette hizmetkâr olmaktansa cehennemde hükümdar olmak evlâdır.

★ Vahdet bazan en iyi cemiyettir.

★ Şöhret, fani toprakta büyüyen nebat değildir.

★ Sulhun harpten daha az meşhur olmayan zaferleri vardır.

★ Meleklerin gitmekten korktukları yere ahmaklar hücum ederler.

★ Yıllar birbirini takip ederek her gün bir şey çalarlar. Nihayet bizi bizden çalıp götürürler.

★ Az bilgi; tehlikeli bir şeydir.

★ Yanılmak beşerî, affetmek kutsidir.

★ Sizin gözleriniz ve dilleriniz bende olsaydı, onları öyle kullanırdım ki, gök kubbesi çatırdardı.

★ Benim para çantamı çalan benden bir süprüntü çalmış demektir. O bir zaman benimdi. Şimdi onundur. Sonra başkasının olacaktır, yani binlerce kişiye esir olmağa mahkûmdur.

Fakat benden, benim namımı sirkat eden beni öyle bir şeyden mahrum etmiş olur ki, çaldığı şey kendini zengin etmez, fakat beni cidden fakir eder.

★ Şeytanda hoşa gider bir şekle temessül kudreti vardır.

M. R. Yengin

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 36 —

Otomobilin hafif sarsıntılarile göz kapakları büsbütün ağırlaşan Firdes arkaya yaslandı, yeni bir âleme daldı:

Büyük bir apartmanın kapısını temiz giyinmiş bir hizmetçi kadın açıyor. Kendisi şık mantosunu çıkarıp hizmetçiye verirken soruyor:

— Kimse var mı?

Hizmetçi kadın yerlere kadar eğiliyor:

— Bir az evvel beyefendi bir arkadaşile beraber geldi, salonda konuşuyorlar. Büyük bir ticaret işleri varmış da...

Firdes zıplaya zıplaya salona giriyor. Koltuklarda karşı karşıya oturan iki erkek derhal ayağa kalkıyorlar. Biri gülümsiyerek kendisine yaklaşıyor:

— Arkadaşımı takdim edeyim, karıcığım.

Firdes bu sesi yadırgıyor,, kendisine "karıcığım,, diye hitab eden adama dikkatle bakıyor, fakat gözleri puslanıyor, önündeki hayal çatallaşıyor. Gözbebeklerini perdeleyen sis gümesinin içinde Sabrinin hayali beliriyor. Karakolda bir köşeye büzülen kelepçeli Sabri... Onun ardından başka bir gölge beliriyor, koyulaşıyor, şekilleniyor. Gayet şık giyinmiş, yakışıklı adam gülümsiyerek sokuluyor: "Karıcığım!,,... Hiç alışmadığı bu hitap Firdesi ürpertiyor, irkilerek geriye çekilirken adam sesini büsbütün tatlılaştırarak devam ediyor: "elimizdeki bir milyon liralık tütünü satmak için arkadaşım Amerikaya gidecek. İstersen biz de gidelim. Gezersin, oralarda çok şık mantolar, roplar yaptırırsın, sen istediğin zaman yine dönüp geliriz.,,

Ne güzel şey! hususi otomobilleri var. Bindikleri gibi vızzz diye Amerikaya giderler,, orada gezip eğlenirler: terzilere çeşit çeşit mantolar, roplar diktirirler, naylon yoraplar alırlar: canları istediği zaman gene otomobillerine binerler, yükte hafif pahada ağır eşya dolu bavullarını da yanlarına alırlar, vızzz diye İstanbula dönüverirler. Ah, şu otomobil ne iyi şey! İçine girdin mi, dünyalar senin ayaklarının altına serilir. Dilersen Amerikaya, dilersen Çinlere, mâçinlere git... Birdenbire duraklıyor, gülüyor: "Delimiyim ne? Amerikalara otomobille gidilir mi ayol?, Ara yerde deniz var. Oraya vapurla uçakla gidiliyormuş.,, Karşısındaki şık adam daha tatlı bir sesle: "uçak hazır, şekerim, diyor, Hadi, otomobilimize binelim, hemen uçağa gidelim. Amerikadan gelirken sana bir de uçak alırım,...

— Hadi bakalım, yavrucuğum, geldik.

Firdes ikilerek doğruldu. Göz kapaklarını zorlukla araladı ve mırıldandı:

— Amerikaya mı geldik?

— Hamiyet hanım eğildi, genç kadının yüzüne baktı:

— O da olacak inşallah, Firdesciğim. Arzu edersen, Şevki bey seni Amerikaya da götürür. Elverir ki sen daima benim lakırdılarına kulak ver, ne söylersem onu yap. Şevki bey gibi zengin bir adam için Amerika dediğin nedir ki?.

Hamiyet hanım kolundan tuttu. Yanında duran Şevki bey de yardım etti, otomobilden çıktılar. Serin hava ciğerlerine dolunca Firdesin göz kapakları bir az daha açıldı, etrafa bakınarak sordu:

— Neredeyiz? bizim eve mi geldik?

— Buradan doğruca eve gideceğiz, yavrucuğum. Otomobilde hepimiz yorulduk. Şuracıkta bir az dinlenelim, sonra eve gideriz.

Bu konuşma esnasında derin derin nefes adıkça Firdesin başındaki ağırlık hafifliyor, gözleri etrafı daha iyi farkediyordu. Hamiyet hanım yine kolundan tuttu, iki tarafına büyük dükkânlar sıralanmış sokak gibi bir yere girdiler. Firdes adımlarını ağırlaştırarak Hamiyet hanımın kulağına bir şeyler fısıldadı. Hanım teyze gülümsiyerek:

— Peki kızım, benim de ihtiyacım var.

Ce. Re.

(Devamı var)

İŞÇİ - PATRON

İşçi - Parton münasebetleri bizde hemen hemen hiç işlenmemiş bakir bir mevzudur. Sebebini de tek partinin acaip zihniyetli ileri gelenlerinde aramak lâzımdır. Çünkü, daha bir kaç sene evvel: "işçilerin hali kötü,, deyen bir vatandaşa, daima neyzen gözlerle bakılır: "Hımmm, bu da komünistmiş!,, damgasi vurulur, hakkında dosyalar açılır, daha ileri gidilerek tabutluklarda istirahate! çektirilir, mahkemelere verdirilirdi.

Cumhuriyet tarihimizi bu suçla mahkemelere gitmiş, beraet etmiş fakat komünistlik damgasından kurtulamamış bir çok münevverin resmi süsleyecektir.

Gazetelerin yazdığına göre, Çalışma Bakanlığı işçi hukukunu tam mânasile koruyucu mahiyette kanun tasarıları hazırlıyormuş, bugünlerde Meclise verecekmiş..

Bu işte de, verem mücadelesinde olduğu gibi çok geç kalındığını belirtmekle iktifa edeceğiz.

Ne yapalım? Geç olsun da, güç olmasın!

Eğer ayılar yavrularına hediye verselerdi...

"Fransız karikatürü"

Siz de

Yalpa vurarak yürüyen bir sarhoş yanından geçen bir adama:

— Bana evimin hangi sokakta olduğunu gösterir misiniz?

— Ben sizin evin sokağını nerden bileyim?

— Ha! affedersiniz bayım, sizin de sarhoş olduğunuza dikkat etmemiştim!...

İskoçyalı Fıkraları

Yine bir İskoçyalı, satın al... büyük bir şemsiyeyi yağmur ... dığı vakit bahçesinde duran b... koyununun üstünü yağmurdan ... rumak için kullanırmış, ıslanm... yün çekmesin diye.

Bir arkadaşı gece yemekten son... Sandy'yi ziyarete gider, el sık... selâmlaştıktan sonra Sandy ark... daşına:

— Nasılsa birbirimizi çoktandır tanırız, onun için elektrik sarfetme... den karanlıkta da oturup konuşa... biliriz der.

— Haklısın, ... oturken pan... tolonum eskimesin diye ben de ... nu çıkartırım!

Aero - Palas
? ? ?

Politika ve Mark Twain

Amerikan mizahçısı Mark Twain politikadan nefret ederdi ve bu cereyana uzak dururdu. Yalnız bir defa, hazettiği bir generalin âyan âzalığına seçilmesi lehinde seçim toplantısına gitti ve şöyle dedi:

— Generale rey veriniz. Filvaki nasıl bir demet çiçek bir zamk fabrikasının kokusunu izale edemezse general de senatoyu tasfiyeye yetmez. Fakat o, kapısını çalan hiç bir muhtacı geri çevirmez. Hiç olmazsa eline bir tavsiye mektubu verip yardım etmem için bana yollar!

İngiliz Soğukkanlılığı

İngilizlerin soğukkanlılığı ve nefislerine hâkim olmaları dünyaca maruftur.

Çar Aleksandr'ın taç giyme merasiminde İngiliz sefirinin zevcesi Lady Granville, kocasının kolunda merasimle Çarın tahtına doğru giderken boynundaki inci gerdanlığın ipliği kopar ve inci taneleri öteye beriye saçılır.

Bu incilerin her biri bir servet değerindedir ve Lady gerdanlığiyle övünmekteydi. Lâkin sefire en ufak bir şaşkınlık ve teessür alâmeti göstermeden vekar ve sükûnla yürümesine devam etti. Yüzünün bir hattı bile değişmemişti.

Kadın — A! baş sokulacak yeri açmağı u... muşum!

"Ecnebi karika..."

Faydalı y...
Kadın — Ço...
diğiniz dolma ...
şekkür ederim.

KISA ...

Bir ...

Dün, saat üç... lo,, sokağında... Prosper Casim... çok sarı saçlı, ... tatlı mavi göz... peşinde iki saat... dolaşmıştı. Nih... saniye evvel ... rabilmişti. Sa... kala sarışın kad... laştı. Mademki ... siyonunuzu gös... sunuz. O halde... yim,,, demişti. ... zaman en can ... evde olmağıdır. ... savmak lâzımdı...

Saat bir buçu... nasip pijamasın... kular süründü, ... itina ile tarandı... işim kaldı, o da... ne ile Jozefi evd... uzaklaştırmak,, ... di kendine sordu... ne bulayım. Ona... tırmak için bir ...

Salnameyi do... ve adres arasın... seçip yazdı: M... Bac cadilesi..., ... uyku ile uyanık... mış gibi saçma... karalayarak ev... zarfa koyup uşa...

Jozef, Bac, B... sındaki uzun m... nile aştı. Saat ik... sokağı 225 num... da idi. Âdi ve ... "Mösyö Mankan... diye sorarken ... si önünden bir a... yö Artür Mank... ğildi. Kapıcı Joz... vermeden kiracıs...

— Mösyö Man... risi sizinle görüş...

Mösyö Mankan... veti ve yüksek t... çük bir derci dük... tevazi bir hayat ... daşlarının bazıl... oda uşağı kull... uşak dahi almıyo...

Jazefin getirdi... kâğıt şaşılacak bi... elin çizdiği kadın... şöyle bir yazı "R... otasında bir gemi... kovalayan 88888...

RON

hemen hiç işlenmemiş
acaip zihniyetli ileri ge-
kaç sene evvel: "işçi-
eyzen gözlerle bakılır:
ur, hakkında dosyalar
ahate! çektirilir, mah-

e gitmiş, beraet etmiş
bir çok münevverin

anlığı işçi hukukunu
arıları hazırlıyormuş,

bi çok geç kalındığını
in.

oçyalı Fıkraları

İskoçyalı, satın aldığı
şemsiyeyi yağmur
ahçesinde duran
üstünü yağmurdan
kullanırmış, ıslan
sin diye.

şı gece yemekten sonra
yarete gider, el
tan sonra Sandy ark

birbirimizi çoktandır
n için elektrik sarfetme
kta da oturup konuş

kimesin diye ben de
m!

o - Palas
???

acak yeri açmağı

"Ecnebi karika

Faydalı yılbaşı hediyeleri
Kadın — Çocuklarıma gönderdiğiniz dolma kalemler için teşekkür ederim. "Fransız karikatürü"

KISA HİKAYE

Bir Adres

I

Dün, saat üç raddelerinde "Ballo,, sokağındaki evinden çıkan Prosper Casinot gözüne çarpan çok sarı saçlı, kıp kızıl dudaklı, tatlı mavi gözlü bir genç kadının peşinde iki saat Parisi baştan başa dolaşmıştı. Nihayet, ayrılmadan 60 saniye evvel bir randevu koparabilmişti. Saat beşe bir dakika kala sarışın kadın: "pek âlâ, karar laştı. Mademki kart postal koleksiyonunuzu göstermeği vadediyorsunuz. O halde yarın ikide sizdeyim,, demişti. Bir kadının geleceği zaman en can sıkan şey, uşağın evde olmagıdır. Bunun için uşağı savmak lâzımdı.

Saat bir buçukta Prosper en münasip pijamasını giydi. Güzel kokular süründü. Dalgalı saçlarını itina ile taradı: "yapılacak bir tek işim kaldı, o da münasip bir bahane ile Jozefi evden bir iki saat için uzaklaştırmak,, diye düşündü. Kendi kendine sordu: "Nasıl bir bahane bulayım. Onu buradan uzaklaştırmak için bir sebep, bir sebep.....,,

Salnameyi dolduran binlerce isim ve adres arasında rastgele birini seçip yazdı: Mögyö Mankan, 225 Bac caddesi..., Bir kâğıda bozuk, uyku ile uyanıklık arasında yazılmış gibi saçma, mânasız satırlar karalayarak evvelce adresi yazdığı zarfa koyup uşağı Jozefi çağırdı.

II

Jozef, Bac, Ballu caddeleri arasındaki uzun mesafeyi yeraltı trenile aştı. Saat ikiye on beş kala Bac sokağı 225 numaralı evin kapısında idi. Âdi ve kılıksız kapıcıya: "Mösyö Mankan burada mıdır", diye sorarken kapıcı kulübesi önünden bir adam geçti. Bu Mösyö Artür Mankandan başkası değildi. Kapıcı Jozefin sualine cevap vermeden kiracısına:

— Mösyö Mankan, bakınız. Birisi sizinle görüşmek istiyor, dedi,

Mösyö Mankanın büyük bir serveti ve yüksek ticareti yoktu. Küçük bir derci dükkânı işleterek mütevazi bir hayat sürüyordu. Arkadaşlarınnın bazıları gösteriş için oda uşağı kullanırlarken, o, bir uşak dahi almıyordu.

Jazefin getirdiği zarftan çıkan kâğıt şaşılacak bir şeydi. Acemi bir elin çizdiği kadın resmi yanında şöyle bir yazı "Rejina, bahrimuhit otasında bir gemi resmi, birbirini kovalayan 88888888 rakamı, en altında şu cümleler "Ah! bezelyeler, bezelyeler, bezelyeler, !,,,,, ah! bezelyeler...,,, Jozefe sordu:

— Azizim, aldanmadığınıza emin misiniz? Bu mektubun benim için olduğuna emin misiniz?

Jozef bir hakarete maruz kalmış gibi sertçe cevap verdi:

— Siz Mösyö Artür Mankan'sınız değil mi? O halde bu mektup sizedir.

Mösyö Mankan kâğıdı parmakları arasında çevirerek:

— Peki ama bu mektubu sizinle bana gönderen kimdir?

— Kim mi? Benim efendim Mösyö Prosper Casinot, Ballo sokağı numara 9?

Casinot bu üç heceli ismi Mankan ilk defa işitiyordu. Mektubu Jogefe iade ederek:

— Al oğlum aldanıyorsunuz. Bu benim için olamaz. Yanlışlık var. Casinot isminde bir kimse tanımıyorum.

Daha o sabah dana ve keçi derisi için iki kunduracıdan bazı siparişler almış, bütün diğer müşterilerilerinin listesni gözden geçirmişti..

Ekseriyetle tatsız ve usandırıcı olan karısının o sabah, kahvaltıda, taşkın bir neşesi vardı. Ne tatlı şakalar yapmıştı... Mösyö Mankanın gözleri bir müddet Jozeften mektuba, mektuptan Jozefe gidip geldi. Bu yanlışlıktan nasıl eğlenceli bir netice çıkabileceğini düşündü. Kendi kendine!

— Her halde bu işte bir tuhaflık var. Bezelyeleri bu derece seven Mösyö Casinot ne demek istiyor? Cevap yerine ona bezelye götürüp kendi kendimi de takdim etsem çok hoş ve gülünç bir şey olmaz mı?

III

Saat üç... Prosper Casinot üç çeyrek sattenberi, randevusuna sadakat gösteren mechul sarışınla meşgul olup soyunmasına yardım etmişti. Yatak odasının kapısı vuruldu.

— Kimdir o!

Jozefin sesini işitti:

— Benim efendim, ben Jozef. Avdet ettim, Mösyö.... Mösyö... Hani beni gönderdiğiniz Mösyö burada, salonda... bekliyor, size mektubunuzun cevabını getirmiş.

Prosper Casinot Jozefin uzun izahatından sinirlendi. Bu nasıl işti? Adem ile Havvanın yüzünü bilmediği gibi, ismini bile unuttuğu bu hiç tanımadığı adam niçin kendini görmek istiyordu. Bu meçhul misafirle aralarında geçecek sahne gözleri önünde canlandı. Belki de mithiş hiddetli bir kimse idi. Kim bilir bu çirkin istihza hesabını ne şekilde soracaktı. Vakayı sarışın kadına anlattı. O, sakin bir çehre ile dinledikten sonra:

— Bakın şimdi her şey düzelir. Ona vaziyeti olduğu gibi anlatınız. Hakikati öğrenince ne gülünç bir hal alacak. Eğer siz yapamazsanız bu vazifeyi bana bırakınız dedi.

İki dakika sonra Jozef efendisinin emri üzerine misafiri yatak odasına getirdi. Mösyö Mankan sakin bir tavırla gülerek içeri girdi. Sağ elinde bir kese kâğıdı içinde taze bezelyeler, sol elinde bir kutu konserve bezelye taşıyordu.

Prosper Casinot soğukkanlılıkla bu manzarayı seyretti. Arkası dönük olduğundan muhterem dericinin içeri girmesile mechul sarışının değişen halini görmemişti. Mösyö Mankan odaya girer girmez kadın acele yorganın altına saklanmış ve şu ümitsiz sözleri mırıldanmıştı:

— Aman Allahım!... Bu Artür kocam! Kocam burada! ne felâket! Ah şu dakikada miyoplaşsa! Bü yük Allah'ım, kimbilir ne dayak yiyeceğim!.... Çeviren: **B. DİKEL**

Güzel Sözlerin İzinde

★ Bir insan için Tanrının en güzel hediyesi, temiz bir kalbtir.
★ Kadehteki şarap, kafesteki bülbül gibi mahzundur.
★ Neş'e altın taslardan değil, hayat pınarından avuçla içtiğimizdir.
★ Kederi, güler yüzle karşılamasını bilmeyen bir ruh, neşeyi asık suratla karşılayacaktır.
★ Neş'e geçicidir, hayat gibi, hayat geçicidir, neş'e gibi.
★ Kar suya düşer erir, su ateşe düşer erir, ateş kalbe düşer erir.
★ Şu siyah toprakların altında bahar hazırlıkları yapılıyor.
★ Mevsimler, sonsuz bir piyesin dönen sahneleridir.
★ Aktör, bir kaç saat içinde, bazan, yıllarca yaşar; genç veya ihtiyar iken ölebilir. Bu imtiyazı o, fıtri kabiliyetine medyundur.
★ Bir umumî kütüphane kurmak, büyük bir fabrikanın makinelerini monte etmekten daha güçtür.
★ Kuvvet taşı parçalar, fakat su çıkaramaz.
★ Yalnız deve değil, çöl de kaybedilecektir.
★ Kendimi ruhumdaki nehre atmak istiyorum.
★ Bütün mâbetler kuru gürültüyle dolu.
★ İhtiyarlar biraz daha yaşamak isterler, çünkü hayatın tiryakisi olmuşlardır.

Şadi USAL

OLUR YA...

— Ben sinemaya bayılırım, sana da şimdiki oynanan filmi tavsiye ederim... Fevkalâde güzel bir genç kız tren yolu üzerinde soyunuyor. İlk önce şapkasını, mantosunu çıkarıyor, sonra entarisini, ayakkaplarını, çoraplarını... Tam iç çamaşırlarını çıkartmaya başlayacağı sırada, hızla tren geliyor ve genç kız da ortadan kayboluyor.

— Eeey sonra?

— Sonrası bizim, bir haftadanberi sinemaya devam ediyorum...

— Neden?

— Olur ya, belki bir gün tren gecikirde, ben de sonunu seyrederim diye.

Son Sözleri Ne Olacak?

Molotof — Veto !.
Churcill — Victory !. (Eliyle V işareti yaparak)
Truman — Bu sefer öteki ekseriyet tarafından seçiliyorum.
Lütfü Kırdar — Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden...
Atıf İnan — İnanamıyorum !.
Recep Peker — Milletimin kalbinde yaşıyacağım.
Celâl Bayar — Ey Türk gençliği !. Demokrasi fikrini sana emanet ediyorum !.
Falih Rıfkı Atay — Atmakla tutmakla geçti ömür...
Hasan Saka — Bana itimat ediniz !

Sulh — Benim sevgili güvercinimi gören var mı?
"Fransız karikatürü"

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

12 AY
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI
12 İKRAMİYE KEŞİDESİ

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel müdürlüğü

Deniz Hatları Haftalık Raporu

GİDECEK VAPURLAR

Ocak 1949	9 Pazar	10 Pazartesi	11 Salı	12 Çarşamba	13 Perşembe	14 Cuma	15 Cumartesi
Karadeniz			5 00 İzmir		[illegible] Güneysu		5 00 Bakır
İnebolu						5 00 Dumlupınar	
Mudanya	9 00 Sus		9 00 Sus		9 00 Sus		9 00 Sus
Bandırma		8 15 Sus 20 00 Konya		20 00 Konya		8 15 Sus	20 00 Konya
Karabiga			19 00 Seyyar			19 00 Seyyar	
Çanakkale	15 00 Kemal						
İmroz							19 00 Antalya
Ayvalık				19 00 Saadet		19 00 Mersin	
İzmir				11 00 Tırhan			11 00 Etrüsk
İskenderun			17 00 Erzurum				
D. Akdeniz							
B. Akdeniz						12 İstanbul	

GELECEK VAPURLAR

	Pazar	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
Karadeniz	17 00 Güneysu			17 00 Tarı		17 00 Cumhuriyet	
İnebolu			19 00 Dumlupınar				
Mudanya	21 00 Sus			15 35 Sus	19 45 Sus		[illegible] Sus
Bandırma		6 30 Konya 21 30 Sus		6 30 Konya		6 30 Konya 21 30 Sus	
Karabiga		7 00 Seyyar				7 00 Seyyar	
Çanakkale				7 00 Kemal			
İmroz		18 00 Mersin					
Ayvalık	10 00 Saadet				11 00 Antalya		
İzmir	16 00 Tırhan				16 00 Etrüsk		
İskenderun					8 00 Çanakkale (Narenciye)		
D. Akdeniz							
B. Akdeniz							

En büyük kadın gazetesi
HANIMELİ
Ocak 1949
Yeni senenin bütün yenilikleriyle çıkmıştır.
Bu sayıda: Faruk Nafiz Çamlıbelin
AYŞELER
adlı nefis şiiri vardır.
* * *
HANIMELİ'nin nasıl çıkarıldığını bu sayısındaki izahatiyle anlıyacaksınız.
Eskilerden yeni yapmak, pratik bilgiler roman, hikâye, fıkra, şaka
Çok Resimli Çok Renkli
40 Sayfa 50 Krş.
İstanbul TAN matbaası

T. C.
ZİRAAT BANKASI
1949
Yılı İkramiye Tutarı
300.000 lira
Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık
İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel
ZİRAAT BANKASINDA
100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık

Çocuk Ansiklopedisi
Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.
***
Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.
***
2 Büyük Cilt - 1448 sayfa - 1783 Resim - 218 Mevzu
Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası